



Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1455
Podgorica, 06.11.2017.godine

**ANALIZA PROGRAMSKE STRUKTURE KOMERCIJALNIH TV EMITERA SA NACIONALNIM
POKRIVANJEM**

Zakonski okvir

Članom 56 Zakona o elektronskim medijima¹ propisano je da programska osnova opšteg televizijskog programa sadrži programsku šemu kojom se određuje: vrsta programa, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, predviđeni maksimalni opseg oglasnih sadržaja, predviđeni obim sopstvenih audiovizuelnih djela, vrijeme emitovanja.

Saglasno članu 100 Zakona o elektronskim medijima, obim i struktura programskih sadržaja podnosioca prijava na konkurs za raspodjelu radio-difuznih frekvencija predstavlja jedan od kriterijuma za odlučivanje po javnom konkursu.

Članom 58 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da, u pisanoj formi, o svim značajnijim planiranim promjenama strukture radijskog ili televizijskog programa koje emituje zatraži saglasnost Agencije. Značajnija promjena strukture programa, u smislu ove odredbe, je svaka promjena koja predstavlja izmjenu veću od 10% strukture programa na osnovu koje je dobijeno odobrenje za emitovanje. Zakon je takođe propisao da Agencija može emiteru uskratiti saglasnost za promjenu strukture programa ukoliko utvrdi da bi u području koje se pokriva određenim radijskim ili televizijskim programom došlo do nedostatka određene vrste programskih sadržaja za koje je emiter dobio odobrenje za emitovanje.

Poglavljem 2 „Struktura programa i druge programske obaveze“ Odobrenja za emitovanje, propisano je da su emiteri dužni da se pridržavaju programske šeme odnosno strukture programa koja je dostavljena prilikom izdavanja odobrenja i da u pisanoj formi obavijeste Agenciju o nastalim promjenama, a o svim značajnijim planiranim promjenama strukture programa zatraže saglasnost Savjeta Agencije za elektronske medije.

Članom 59 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da dnevno emituje najmanje 12 sati programa i da najmanje 10% ukupnog nedjeljnog programa posveti objavljivanju vijesti i informacija iz zone pokrivanja. Takođe, emiter je dužan da dnevno emituje informativni program u trajanju od najmanje 30 minuta u okviru kojeg najmanje jednu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

Saglasno članu 55 Zakona, emiter je dužan da objavi zvučno i vizuelno upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti. Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima² propisano je da se za odgovarajuće kategorije programa primjenjuju grafičke oznake 12, 16 i 18, kao i mjerila koja se moraju uzeti u obzir prilikom kategorizacije sadržaja.

¹ "Sl. list CG", br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16

² "Sl. list CG", br. 035/11, 007/16

Metodološki okvir

U cilju sagledavanja dosljednosti u poštovanju prijavljene strukture programa, Agencija je uputila zahtjev³ svim komercijalnim televizijskim emiterima da dostave ažurirane verzije sljedećih dokumenata:

1) **programske osnove**, na način što će dostaviti pregled sa glavnim elementima programske osnove u skladu sa članom 56 Zakona o elektronskim medijima i to: vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog odnosno reemitovanog programa. U cilju precizne identifikacije traženih programskih sadržaja, emiteri su upućeni na Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom⁴.

2) dnevne, nedjeljne i mjesečne **programske šeme** za opšti televizijski program, ili ukoliko je programska šema unifikovana, odnosno planirana sa stalnom strukturom, pa mjesečna šema predstavlja zbir identičnih nedjeljnih, šemu za nedjelju dana.

Tokom oktobra 2017. godine, na osnovu programskih šema, prikupljeni su podaci koji se odnose na vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog, odnosno reemitovanog programa.

Navedeni podaci su upoređeni sa podacima dobijenim na osnovu monitoringa programa emitovanog u periodu od 09.10. do 15.10.2017. godine, te su na osnovu kvantitativne obrade izvedeni rezultati koji se daju u nastavku teksta.

Polazni podaci

U prvom nacionalnom multipleksu (MUX1), putem slobodne televizije (Free-ToAir) emituju se programi tri komercijalna emitera:

- „Televizija Vijesti" d.o.o., emiter televizijskog programa "Televizija Vijesti";
- „AST" d.o.o., emiter televizijskog programa „Prva TV" i
- „Pink M Company" d.o.o., emiter televizijskog programa "TV Pink M".

Televizija Vijesti

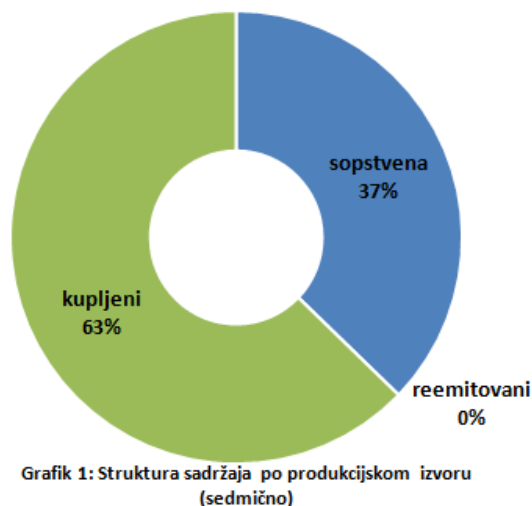
Televizija Vijesti emituje program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta televizijskog programa.

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (63%).

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun.

Sopstvena produkcija čini 37% ukupno emitovanog sadržaja Televizije Vijesti. Saglasno izdatom odobrenju emiter je obavezan da proizvodi najmanje 24,7% sopstvene produkcije.

U posmatranom periodu emiter nije imao reemitovanog sadržaja.



Grafik 1: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

³ Akt br. 02- 1323 od 04.10.2017.godine

⁴ Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom ("Sl. list CG", br. 011/12)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno kulturno-umjetničke sadržaje (filmski i serijski igrani program) koji u ukupnoj strukturi čine 49%.

Slijedi informativni program sa 35% ukupno emitovanog sadržaja.

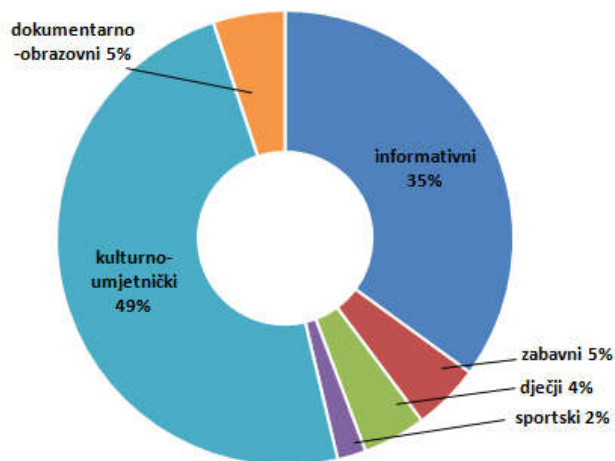
Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 35 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Dokumentarno obrazovni i zabavni program imaju učešće od po 5% ukupno emitovanog sadržaja.

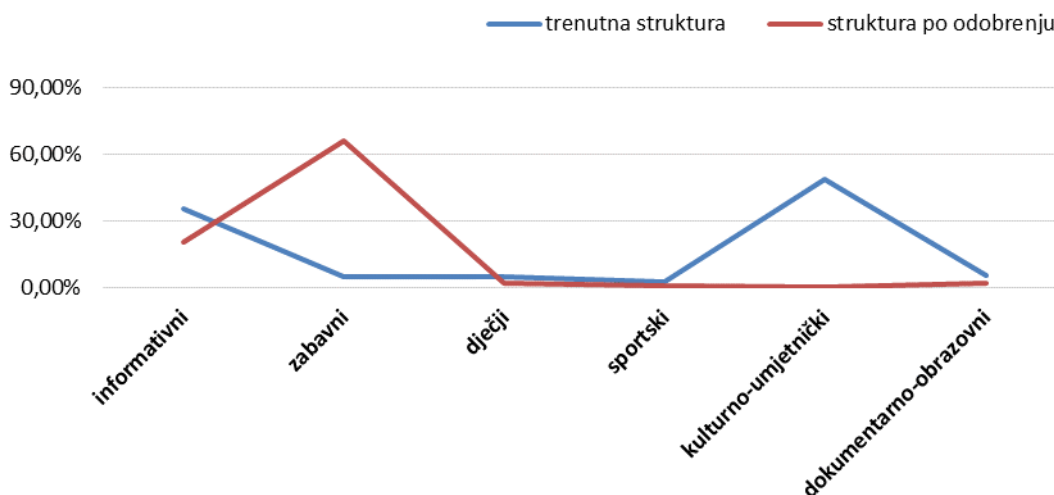
Dječji program čini 4% emitovanog sadržaja, dok najmanje učešće u strukturi programa po vrsti čini sportski program (2% na sedmičnom nivou).

U odnosu na strukturu programa za koju emiter posjeduje odobrenje, program Televizije Vijesti sadrži manje zabavnog sadržaja. Razlika je u korist zanačajno veće količine kulturno-umjetničkog sadržaja.

U odnosu na prijavljenu strukturu, program sadrži više informativnog sadržaja. Kod ostalih sadržaja se ne bilježe značajnija odstupanja.



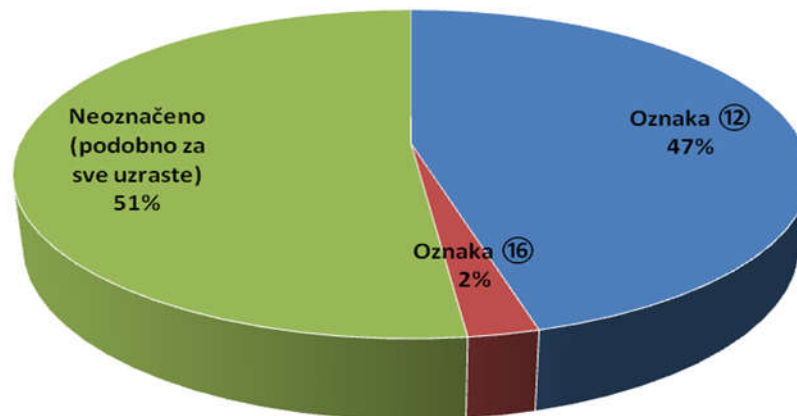
Grafik 2: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)



Grafik 3: Struktura po vrsti sadržaja (trenutno vs odobrenje)

Imajući u vidu obavezu označavanja programskih sadržaja sa aspekta dobne kategorizacije, tj. obavezu da zvučno i vizuelno upozori na programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, emiter označava cjelokupan kulturno-umjetnički (filmski i serijski) program, 49% ukupnog programa. Dakle 51% programa Televizije Vijesti je, prema procjeni emitera, neoznačeno, tj. podobno za sve uzraste.

Od ukupnog programa emitera, približno 47% sadržaja predstavlja program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 12 godina. Svega 2% sadržaja predstavlja program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 16 godina. Televizija Vijesti nema sadržaje sa oznakom 18.



Grafik 4: Struktura sadržaja po dobnoj kategorizaciji

Prva TV

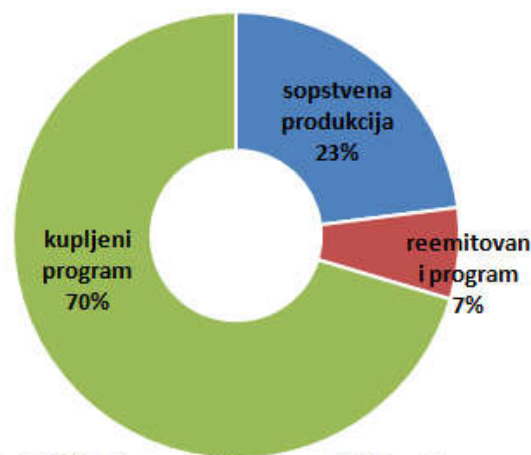
Prva Tv emituje program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta televizijskog programa.

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (70%).

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun.

Sopstvena produkcija čini 23% ukupno emitovanog sadržaja Prva TV. Saglasno izdatom odobrenju emiter je obavezan da proizvodi najmanje 15% sopstvene produkcije.

U posmatranom periodu emiter je imao 7% reemitovanog sadržaja.



Grafik 5: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno kulturno-umjetničke sadržaje (filmski i serijski igrani program) koji u ukupnoj strukturi čine približno 56%.

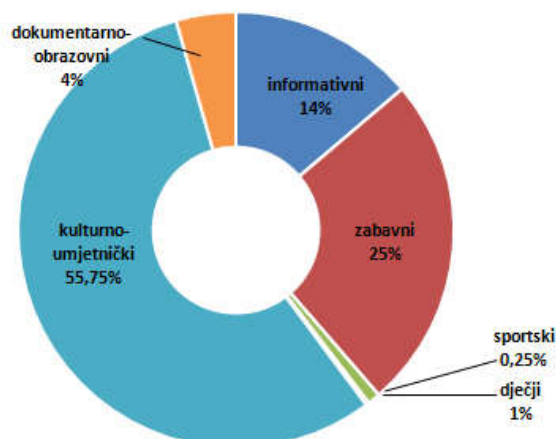
Slijedi zabavni program sa 25% ukupnog emitovanog sadržaja.

Informativni program čini 14% ukupnog sadržaja. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 29 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Dokumentarno-obrazovni program ima učešće od po 4% ukupno emitovanog sadržaja.

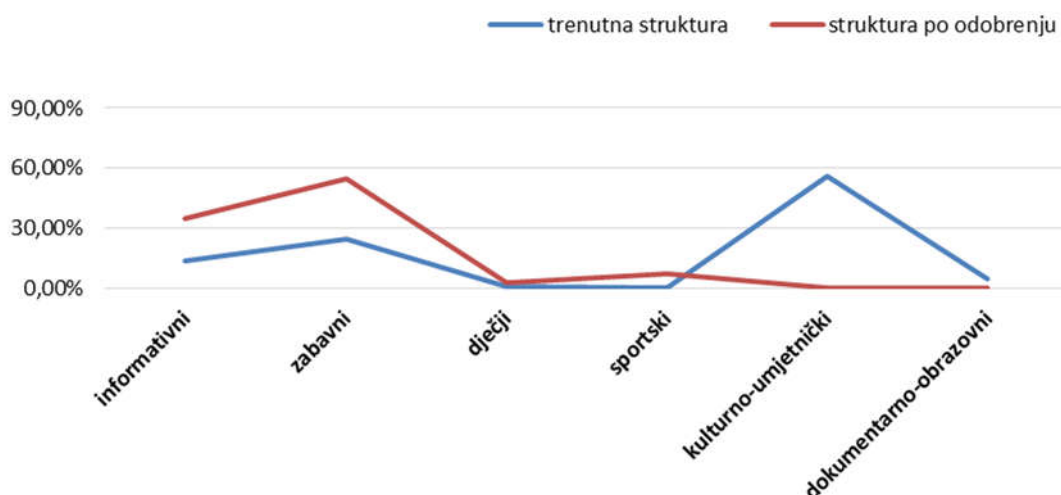
Dječji program čini 1% emitovanog sadržaja, dok najmanje učešće u strukturi programa po vrsti čini sportski program (0,25% na sedmičnom nivou).

U odnosu na strukturu programa za koju emiter posjeduje odobrenje, program Prva TV sadrži manje zabavnog sadržaja. Razlika je u korist veće količine kulturno-umjetničkog sadržaja.



Grafik 6: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

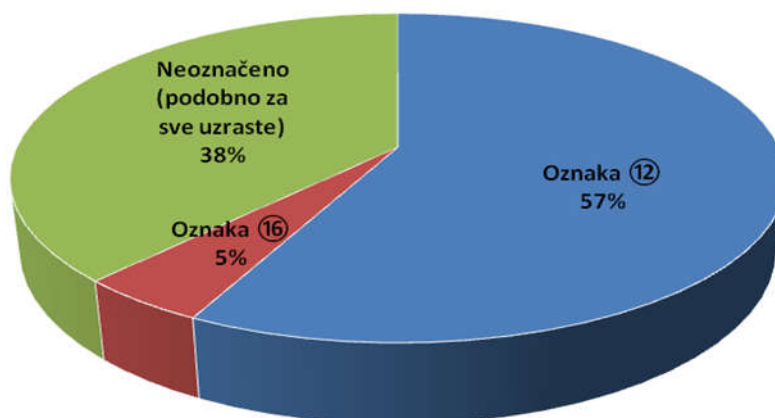
U odnosu na prijavljenu strukturu, program sadrži manje informativnog sadržaja. Kod ostalih sadržaja se ne bilježe značajnija odstupanja.



Grafik 7: Struktura po vrsti sadržaja (trenutno vs odobrenje)

Imajući u vidu obavezu označavanja programskih sadržaja sa aspekta dobne kategorizacije, tj. obavezu da zvučno i vizuelno upozori na programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, emiter označava cjelokupan kulturno-umjetnički (filmski i serijski) program, kao i dio zabavnog i dokumentarno-obrazovnog programa, 62% ukupnog programa. Dakle 38% programa Prva TV je, prema procjeni emitera, neoznačeno, tj. podobno za sve uzraste.

Od ukupnog programa emitera, 57% sadržaja predstavlja program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 12 godina. Svega 5% sadržaja predstavlja program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 16 godina. Prva TV nema sadržaje sa oznakom 18.



Grafik 8: Struktura sadržaja po dobnoj kategorizaciji

TV Pink M

TV Pink M emituje program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta televizijskog programa.

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je reemitovani sadržaj (53%).

U posmatranom periodu emiter je imao 32% kupljenog sadržaja.

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun.

Sopstvena produkcija čini 15% ukupno emitovanog sadržaja TV Pink M. Saglasno izdatom odobrenju emiter je obavezan da proizvodi najmanje 12,3% sopstvene produkcije.

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavne sadržaje (koji u ukupnoj strukturi čine 54%).

Slijedi kulturno-umjetnički (filmski i serijski) program sa 31% ukupnog emitovanog sadržaja.

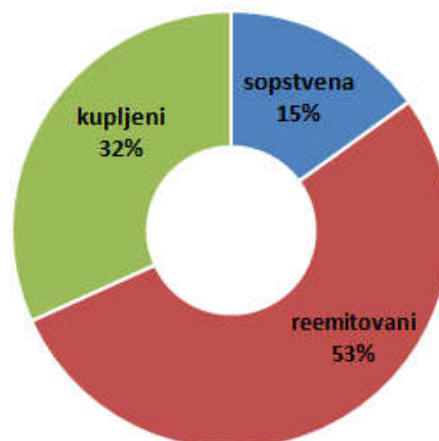
Informativni program čini 13% ukupnog sadržaja. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 24 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Dječji i sportski program imaju učešće u ukupno emitovanom programu od po 1% na sedmičnom nivou.

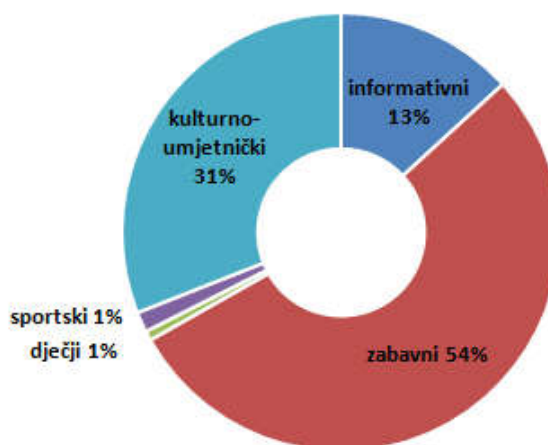
TV Pink M nema emisije dokumentarno-obrazovnog karaktera.

U odnosu na strukturu programa za koju emiter posjeduje odobrenje, program TV Pink M sadrži manje zabavnog sadržaja. Razlika je u korist veće količine kulturno-umjetničkog sadržaja.

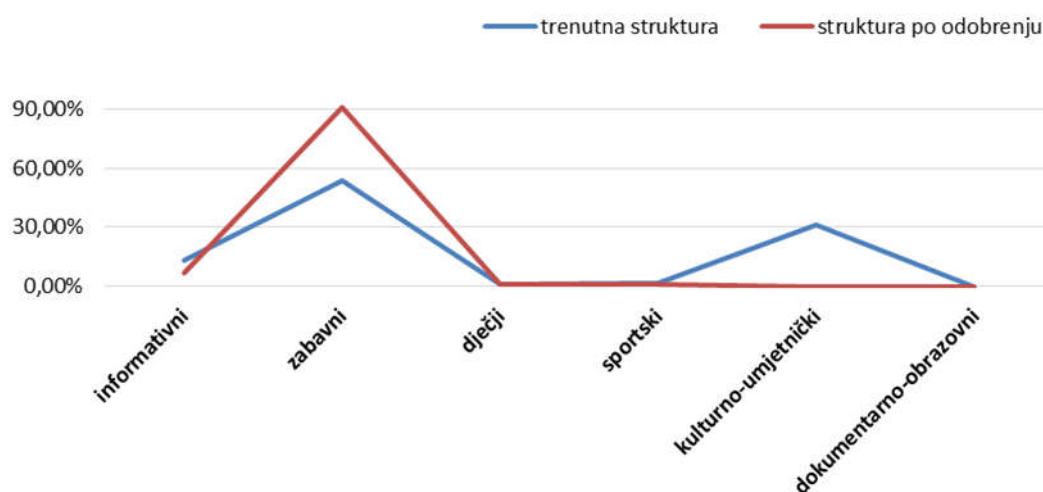
Kod ostalih sadržaja se ne bilježe značajnija odstupanja.



Grafik 9: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)



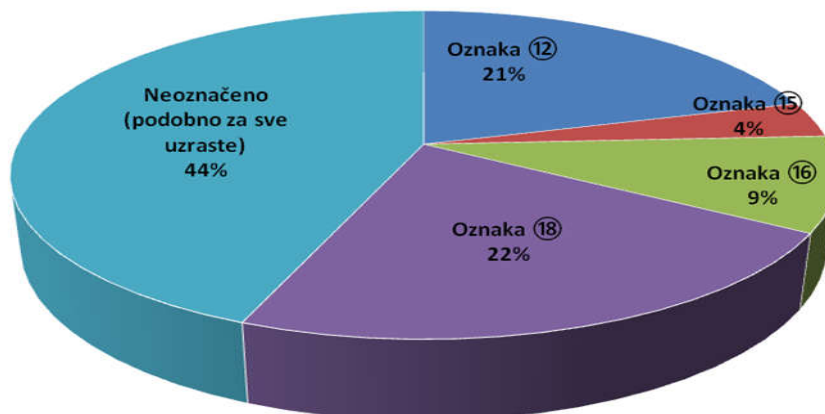
Grafik 10: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)



Grafik 11: Struktura po vrsti sadržaja (trenutno vs odobrenje)

Imajući u vidu obavezu označavanja programskih sadržaja sa aspekta dobne kategorizacije, tj. obavezu da zvučno i vizuelno upozori na programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, emiter označava cjelokupan kulturno-umjetnički (filmski i serijski) program, kao i dio zabavnog programa, 66% ukupnog programa. Dakle 44% programa TV Pink M je, prema procjeni emitera, neoznačeno, tj. podobno za sve uzraste.

Od ukupnog programa emitera 22% predstavlja program koji nije podoban za maloljetnike (oznaka 18). Program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 12 godina čini oko 21% sadržaja. Sadržaj koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 16 godina čini oko 9%. TV Pink M je u posmatranom periodu imao i oko 4% sadržaja sa oznakom 15, koja nije propisana Pravilnikom Agencije za elektronske medije.



Grafik 12: Struktura sadržaja po dobnoj kategorizaciji



Sektor za monitoring
Sunčica Bakić